

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 ต้นทุนการผลิต

การผลิตพืชทั้ง 3 ชนิด คือ ใบบายาสูป แคนตาลูป และหน่อไม้ฝรั่ง พบว่าต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนผันแปร โดยเฉพาะค่าจ้างแรงงาน โดยพบว่า การผลิตใบบายาสูปมีค่าจ้างแรงงานร้อยละ 78.26 โดยแรงงานส่วนใหญ่อยู่ในส่วนของการเตรียมใบบายาสูปเพื่อไปจำหน่ายยังสถานีใบบายาสูป ทั้งใน ส่วนของการเก็บเกี่ยว การเลียบร้อย การคัดและการจัดห่อใบบายาสูป ในขณะที่แคนตาลูปนั้นต้นทุนผันแปรใน ส่วนของค่าวัสดุการเกษตรมีค่าใช้จ่ายมากกว่าค่าแรงงานทั้งนี้เนื่องจากการ แคนตาลูปเป็นพืชที่ปลูกง่าย แต่ดูแลรักษายาก จำเป็นที่จะต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิดทั้งในส่วนของปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช โดยค่าวัสดุการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 52.92 ของต้นทุนทั้งหมด ขณะที่ค่างานนั้น คิดเป็นร้อยละ 33.09 ของต้นทุนทั้งหมด ในขณะที่หน่อไม้ฝรั่ง ในปีแรกนั้น มีค่าจ้างแรงงานใกล้เคียงกับค่าวัสดุการเกษตร ขณะที่ต้นทุนการผลิตในปีที่สองนั้นต้นทุนผันแปรส่วนใหญ่เป็นค่าจ้างแรงงาน ร้อยละ 70.75 ของค่าจ้างทั้งหมด ขณะที่ค่าวัสดุการเกษตรลดลง เหลือเพียงร้อยละ 19.23 ของต้นทุนทั้งหมด

5.1.2 ปัจจัยการผลิต

ในการผลิตพืชทั้งใบบายาสูป แคนตาลูปและหน่อไม้ฝรั่ง พบว่าเกษตรกรจะได้รับการส่งเสริมปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ต้นกล้า ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ตลอดจนคำแนะนำในการปลูก จากผู้ที่ให้การส่งเสริม ขณะที่การใช้แรงงานส่วนใหญ่เป็นการแรงงานในครอบครัว และแหล่งน้ำของเกษตรกรในหมู่บ้านนี้ ได้มาจากแหล่งน้ำชลประทานขนาดใหญ่ และบ่อน้ำตื้น ซึ่งกระจายอยู่ทั่วบริเวณพื้นที่การเพาะปลูก รวมทั้งแหล่งน้ำที่เกษตรกรขุดขึ้นเองใกล้แหล่งเพาะปลูกของตนเอง ดังนั้น เกษตรกรในหมู่บ้าน จึงไม่ประสบปัญหาภาวะการขาดแคลนน้ำมากนัก แม้ในฤดูแล้งก็ตาม นอกจากนี้เกษตรกรได้รับการส่งเสริมด้านการตลาด จากเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ เช่น การจัดงานวันหน่อไม้ฝรั่งศรีสมเด็จ หรือ

การทดลองนำพืชชนิดใหม่ๆเข้ามาทดลองปลูกในอำเภอเช่นละหุ่ง เห็ด และพืชผักสวนครัวชนิดต่างๆ รวมทั้งการพาเกษตรกรออกไปดูสวนและไร่ของพืชอื่นๆตามที่ต่างๆ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีความรู้ และแนวทางในการพัฒนาการผลิตของตนเองต่อไป

5.1.3 อัตราผลตอบแทน

เมื่อพิจารณาด้านทุนทั้งหมด พบว่า การผลิตแคนตาลูปมีต้นทุนสูงที่สุด รองลงมาคือ การผลิตหน่อไม้ฝรั่ง และโบายาสูตามลำดับ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าการผลิตโบายาสูจะมีต้นทุนต่ำที่สุดแต่ก็มีอัตราผลตอบแทนต่ำที่สุดเช่นกัน โดยพบว่าการผลิตโบายาสูมีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต ร้อยละ 6.4 และอัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการผลิต ร้อยละ 13.46 เท่านั้น ขณะที่การผลิตแคนตาลูปซึ่งมีลักษณะการผลิตในระยะสั้นเหมือนกัน แต่กลับมีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต ร้อยละ 59.83 และอัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการผลิต ร้อยละ 62.40 ซึ่งมากกว่าการผลิตโบายาสูประมาณ 10 เท่า หรือหากจะดูในส่วนของสถานภาพรายได้ - ค่าใช้จ่าย ก็พบว่าการผลิตโบายาสูมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้สูงกว่าการผลิตแคนตาลูปในทุกกรณี และในส่วนของจุดคุ้มทุน พบว่าเกษตรกรที่ผลิตแคนตาลูปจะได้รับกำไร ในทุกระดับราคาขาย ขณะที่เกษตรกรผู้ผลิตโบายาสูจะมีทั้งกำไร และขาดทุน ในบางระดับราคาขาย ดังนั้น เมื่อพิจารณาทั้งต้นทุน ผลตอบแทน และกำไรที่จะได้รับแล้ว เกษตรกรควรหันมาผลิตแคนตาลูปมากกว่า โบายาสู และรัฐควรให้การสนับสนุนเช่น การให้เงินกู้ จัดหาเมล็ดพันธุ์ และตลาดในการรองรับสินค้าให้กับเกษตรกร

ในส่วนของการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ซึ่งเป็นการผลิตที่ใช้ระยะเวลา 4 ปี ดังนั้นในการคิดหาอัตราผลตอบแทนจึงต้องมีการปรับค่าของเวลา โดยพบว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิ(NPV) เมื่อใช้อัตราร้อยละ 6 8 10 และ 12 มีค่า NPV เป็นบวก ซึ่งแสดงว่าคุ้มค่าแก่การลงทุน และค่าอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน(B/C) มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าเป็นการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และเกษตรกรจะมีรายได้จากการผลิตหน่อไม้ฝรั่งทุกๆ วัน ดังนั้นหน่อไม้ฝรั่งจึงเป็นพืชอีกชนิดหนึ่ง que ควรส่งเสริมให้เกษตรกรในหมู่บ้านผลิต

นอกจากนี้หากเราจะทำการเปรียบเทียบการผลิต และผลตอบแทนของพืชทั้ง 3 ชนิด ในรอบระยะเวลา 1 ปี และภายในพื้นที่ 1 ไร่เท่ากัน จะได้ว่าแคนตาลูปเป็นพืชที่ทำกำไรสูงสุด รองลงมาคือ หน่อไม้ฝรั่ง และโหยงยาสูบพันธุ์เตอร์กิชตามลำดับ

5.1.4 การตลาด

ในส่วนของการตลาดพบว่า พืชทั้ง 3 ชนิด เกษตรกรมีการทำสัญญาซื้อขายกับผู้ส่งเสริม กล่าวคือผู้ที่ให้การส่งเสริมการผลิตพืชนั้นๆกับเกษตรกร จะเป็นผู้รับซื้อผลผลิตทั้งหมดจากเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม และในส่วนของการกำหนดราคานั้น จะกำหนดราคาตามราคาตลาด

5.1.5 แบบแผนการผลิตที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรในหมู่บ้าน

จากการที่เกษตรกร แต่ละรายมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน และมีความพร้อมในการผลิตที่แตกต่างกันนั้น ทำให้แบบแผนการผลิตของเกษตรกรแต่ละรายแตกต่างกันไป แต่เราสามารถสรุปได้ว่าแบบแผนการผลิตที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรในการผลิตพืชมากกว่า 1 ชนิดนั้น เกษตรกรควรจะทำการผลิต แคนตาลูปคู่กับหน่อไม้ฝรั่ง หรือผลิตแคนตาลูปกับโหยงยาสูบ หรือผลิตทั้งโหยงยาสูบ แคนตาลูป และหน่อไม้ฝรั่ง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาทั้งต้นทุนที่เป็นเงินสด และไม่เป็นเงินสด รวมถึงกรณีที่มีการปรับค่าราคาเงา และเมื่อราคาปัจจัยการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ก็ให้ผลลัพธ์เช่นเดียวกัน และเกษตรกรควรผลิตโหยงยาสูบ แคนตาลูป และหน่อไม้ฝรั่ง เมื่อพิจารณาเฉพาะต้นทุนที่เป็นเงินสด รวมถึงกรณีที่มีการปรับราคาเงา และราคาปัจจัยการผลิตเพิ่มสูงขึ้นก็ให้ผลลัพธ์เช่นเดียวกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานราชการในอำเภอศรีสมเด็จ ควรส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปลูกหน่อไม้ฝรั่งและแคนตาลูป แทนการปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิช เพราะเมื่อเปรียบเทียบรายได้และความปลอดภัยในชีวิตแล้วจะเห็นว่า การผลิตหน่อไม้ฝรั่ง และแคนตาลูป ทำรายได้และให้ความปลอดภัยในชีวิตมากกว่ายาสูบพันธุ์เตอร์กิช

2.การจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และแคนตาลูปมากขึ้น เช่น การจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง และแคนตาลูป โครงการจกตลาดนัดขายหน่อไม้ฝรั่ง เป็นต้น

3.การให้ความสนับสนุนด้าน ความรู้ความเข้าใจในการผลิตพืชทั้ง 3 ชนิดต่อเกษตรกร และการผลิตที่เหมาะสมกับแต่ละครอบครัว รวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อ วัสดุอุปกรณ์การเกษตร ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ และเครื่องสูบน้ำ เป็นต้น แก่เกษตรกร

4.การจัดหาตลาดเพิ่มเติมจากเดิม เช่นตลาด โรงแรมในจังหวัดใกล้เคียง เพื่อให้เกิดการแข่งขัน และการเพิ่มขึ้นของราคา หรือการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตของเกษตรกร เพื่อรองรับพื้นที่การผลิต และผลผลิตที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

5.การจัดหาพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ๆ ที่มีความเหมาะสมกับภูมิประเทศ และภูมิอากาศของหมู่บ้าน เช่น องุ่น ซึ่งสามารถผลิตได้ที่จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กับจังหวัดร้อยเอ็ด และมีภูมิประเทศ และภูมิอากาศใกล้เคียงกับที่จังหวัดร้อยเอ็ด และตลาดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงมีความต้องการองุ่นอีกมาก

6. การสนับสนุนให้พื้นที่นี้เข้าสู่ โครงการปรับโครงสร้าง และระบบการผลิตการเกษตร(คปร.) เพื่อให้เป็นทางเลือกในการผลิตให้สอดคล้องกับพื้นที่ และเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

7. การปรับปรุงบรรจุกัญชีของแคนตาลูป ให้มีรูปทรงสวยงาม และสามารถกันการกระทบกระเทือนได้ ติดเครื่องหมายการค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าในการขายผลผลิต

8. ควรปรับปรุงพันธุ์ที่ใช้ในการผลิต เช่นแคนตาลูปพันธุ์ญี่ปุ่น เพื่อเพิ่มราคาผลผลิต และขยายตลาดในการซื้อขาย

9.เสนอเป็นโครงการต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อขอรับเงินอุดหนุนจาก Social Investment Fund